

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt. Egyes szám ára 8 kr. Megjelenik minden héten egyszer: Csütörtökön.	Felelős szerkesztő és laptulajdonos: ISSEKUTZ JÁNOS. Helyettes szerk.: Debreczeni Sándor. Kiadó: Papp György, Gyulafehérvárt	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Püsp. Lyc. nyomda. Gyulafehérvárt. Hirdetések díjszabály szerint.
--	--	---

E. K. E.

Az EMKE áldásos működése közé tartozik az, hogy országosan, megyenként, sőt egyes városokban is a különböző egyletek alakítását czélul tűzte ki. —

Míg egyfelől egyes olvasó egyletek alakításával a közművelődést előmozdítani törekszik, míg az iskolák felállításával, támogatásával azt a legnagyobb mértékben elősegíti — Erdély bércezes vidékeinek megismerésére s különösen a természet adta kiucsek tanulmányozása és felhasználására az erdélyrészi kárpát-egyesületet alkotta, melynek főkegyletei megyenként is megalakultak. —

Vármegyénk intézői első sorban karolták fel az EMKE által megadott eszmét, és alkották meg a megyei főkegyletet, mely évenként több kirándulást szervez és mint ilyen alkalmat ad arra, hogy e megyének bármely nemzetiségű fia abban részt vegyen. —

Az EKE alsófehérmegyei fiókjae hó 17-én, tartotta meg városunkban közgyűlését, melyben igen fontos is czélszerű intézkedések tétettek. —

A társulati összműködés minden esetben kiváló eredményeket hozott létre, s így az EKE eme fiókja is elősegítette azt, hogy Alsófehérmegye összes helységeit, nevezetességeit megismerjük. —

Az EKE. értesítője, ugy ezen kárpátgyesület központja nagy tevékenységet fejtett ki az iránt, hogy Erdély nevezetesebb helyeit a nagy közönség megismerje, és elmondhatjuk azt, hogy ennek fennállása óta oly helyek lettek a közönség előtt megismertetve, melyek még ez ideig mint rejtett kincsek a természet által őriztettek. — Ezek nehánya ma már cultiváltak is. —

Csak előre e szép czállal, előre azon öntudattal, hogy minden hazafi szoros kötelességének fogja ismerni az ily czélnak, egyletnek támogatását. —

Vendégeinket, kik a d. u. 2 órai vonattal érkeztek, a városi indóháznál a polgármester élén több egyleti tag fogadta.

D. u. 4 órakkor tartotta meg ez évi közgyűlését Csathó János alispán kir. tanácsos elnöklete alatt. —

Elnök megnyitójában az egylet áldásos működéséről emlékezett meg — üdvözölte a megjelent tagokat — és a közgyűlés megnyitása után, a titkár Dr. Varró László tette meg igen szépen átgondolt és eszmékben gazdag évi jelentését. —

Novák Ferencz kir. tanácsos indítványára városunkban egy taggyűjtő bizottság lett kiküldve. —

A számadások megvizsgálására hasonlóan egy bizottság küldetett ki — ezen bizottság kiküldése azért vált szükségessé, mert a számadások a központnál lévén, azok ez alkalommal átvizsgálhatók nem voltak. —

Több kisebb ügy elintézése után a köz

gyűlés eloszlott, estve 7 órakkor a társulat tagjai és városunk vendégei a nap-féle szálloda újból berendezett éttermébe gyűltek egybe társas vacsorára. —

A kedélyesen folyt vacsora közben Novák Ferencz kir. tanácsos emelkedett föl és egy sikerült toaszt-ban az egylet tagjait éltette, mire Csathó János alispán Gyulafehérvár nőire emelte poharát. —

Fél tizenegy órakor oszlott szét a társaság, mert az egyleti tagok a kitűzött sorrendhez ragaszkodva, másnap a fehér tó vidékét szemlélék meg. —

Felhívás

az ország kereskedőihez, kereskedelmi vállalataihoz, pénzintézeteihez és biztosító társaságaihoz.

Az 1896-iki ezredéves országos kiállítás kereskedelem, pénz és hitelügyi csoportjának előmunkálatai immár annyira előre haladtak, hogy rövid időn a szükséges terület megállapítása s az épületek tervezése fog sorra kerülni. Ez azonban nem lehetséges mindaddig, míg a csoport programjának keresztülvitelével megbízott végrehajtó bizottság nem ismeri azokat az anyagi eszközöket, melyek a költségek fedezése tekintelében rendelkezésre állanak. Főlkérjük ennél fogva mindazokat, akikhez a csoportbizottságnak 1893 december hó 30 án tartott összlüléséből kifolyólag felhívást intéztünk aziránt, hogy a csoport kiállítása költségeinek fedezéséhez járuljanak, valamint általán mindazokat, akik a kereskedelem-, pénz és hitelügyi csoport által közvetlenül érdekelve vannak: az ország kereskedőit, kereskedelmi vállalatait, pénzintézeteit és biztosítótársaságait, szíveskedjenek hozzájárulásuk iránti nyilatkozatukat folyó évi szeptember hó végeig az ezredéves országos kiállítás igazgatóságához (Akademia u. 3. sz.) beküldeni, ahová ugyancsak a felajánlott összegek is beküldendők lesznek.

Budapesten, 1894 évi szeptember hó 1-én.

Az 1896 iki ezredéves orsz. kiállítás kereskedelem, pénz és hitelügyi csoportjának elnökei:

Dr. Falk Miksa s. k.	Lukács Antals. k.
orsz. képviselő.	a főrendiház tagja, a magy. fölhitelintézet igazg.

Az Erdélyrészi Kárpátgyesület közgyűlése.

Az E. K. E. alsófehérmegyei fiókja évi rendes közgyűlését városunkban tartotta meg Az elnöki, titkári és pénztárnoki jelentést a következőkben van szerencsénk közölni:

Elnök Csathó János alispán ur a következő szép beszéd kíséretében nyitotta meg a gyűlést. —

Tisztelt közgyűlés!

Egyletünknek czélirányos fejlődése kizárólag a nagy közönség ügyünk iránti érdeklődésétől függ.

Valamint az erdőt, a fák sokasága, a rétet a virágok csoportulása alkotják, a szerint egy a természet szépségének élvezésére és az ilyen élvezetek iránti fogékonyságnak fejlesztésére alakult egylet, csak akkor felelhet meg nevének és hivatásának, ha az eszme körül s annak fejlesztésére nagyobb közönség társul, mivel épen a társulásnak mind szélesebb körbeni kiterjesztése egyik főhivatása, még pedig olyan lelki örömek élvezésére, melyet a szabad természet nyújt mindenkinek, ki annak szépségei iránt fogékony kebelrel bír, — a kibén pedig meg van ez a fogékonyság, annak nemesebben érez szíve embertársai iránt, mint azéki csak az önzés és érdek homályos utjain keresi lelke vágyainak kielégítését. —

Szép morális czélja van egyletünknek, méltó, hogy minél szélesebb körben találjon érdeklődésre s e tekintetben most is őszinte örömmel és az elismerés ér-

zetével emlékezhettünk vissza mult évi közgyűléstünkre melyre ékes női társaságban utazva Abrudbányára, a zalathnai szíves fogadás után, ugy ezen városban, mint Verespatakon a legszívesebb fogadtatásban részesültünk s őszinte baráti rokonszenvet élveztünk; — kirándulásunkban, multságunkban pedig részt vett a földnépe is s meggyőződhetett, mikép mi is örömmel érintkeztünk velük s ezt valamennyi kirándulásunk alkalmával tanusítottuk, minék pedig meg van a maga jó hatása mely vármegyénk lakossága között a kölcsönös vonalmat fejleszti s a szellemi democratiának emberi nemes iránybani terjedését segíti elő, a mi lassanként képes, lesz sok ferde felfogást elenyésztetni.

E tekintetbeni törekvéseinket mozdítjuk elő, midőn közgyűléseinket s társas kirándulásainkat a vármegye különböző részeiben tartjuk és tesszük meg, — különös köszönettel tartozunk következőleg Gyulafehérvár sz. kir. város hazafias közönségének azért, hogy bennünket itten barátságos rokonszenvvel fogad s egyletünket támogatásában részesíti, — itt is szíves baráttokra, rokonszenves keblekre találunk s így számban és rokonszenvben gyarapodva folytathatjuk önzéstelen munkásságunkat, a szellemi társulásnak fejlesztését a szabad természet ölében az általa mindenki részére feltárt szépségeinek együttes élvezete által.

Ohajtván mikép egyletünknek e tekintetbeni törekvése a rokonszenvet és érdeklődést mind tágabb körben képes legyen felébreszteni s remélve, hogy e tekintetben tagtársaim ezután is buzgón közreműködendnek, tisztelettel üdvözlöm a megjelenteket s közgyűléstünket megnyitottnak nyilvánítom.

Az elnöki megnyitó elhangzása után Dr. Varró László megyei aljegyző tette meg titkári jelentését.

Tisztelt Közgyűlés!

Valóban, tisztelt közgyűlés! be kell vallanom, hogy kárpátgyesületi megyei osztályunk ezen harmadik évi rendes közgyűlése alkalmából, talán nekem az egyesület ez idő szerinti titkárának, jutott a legnehezebb feladat, mert ösmertetnem kellene a titkári jelentések szablonja szerint a rideg számok és a kérlelhetetlen statisztikai adatok segélyével, egyesületünk évi működését, vagyis azt, mit az E. K. E. égise alatt, mint az E. K. E. szorgos napszámosai a nagy czél érdekében dolgoztunk, és azt, a mit nem dolgozhattunk. Ez utóbbit elhagyom tisztelt közgyűlés, hisz a kritika önöket illeti, önöké a jelen s az önök bölcsességétől függ, irányt adni a jövőnek.

Legyen szabad tehát azzal foglalkoznom röviden, mi egyesületünk végrehajtó szerveit, a letűnt évben a multban legközelebből foglalkoztatta.

Tisztelt közgyűlés! Ha reá gondolunk az E.K.E. rövid életére és átlapozzuk az ő cselekedeteinek már is eléggé terjedelmes könyvét, azt okvetlen azon meggyőződéssel tesszük be, hogy az E. K. E. ezen rövid idő alatt is életre való üdvös tevékenységet fejtett ki, mert az erdélyrészi magyar elem, mióta az E.K.E. hívös körében él, és a testedző és kedélynemesítő fáradoalmakiránt táplált eddigi sajnos közönyéből mind jobban vetkezik ki, ma már minden vonalon és minden téren a legélénkebb turistai mozgalmakat észlelhetjük. Minhogy pedig czélunk nyílt, üdvös és hazafias, mert az örökszép természetnek, mindnyájualnkranézve üdvös kincset képező, nagy alkotásait eserejét vagyunk hivatva ösmertekké, hozzáférhetőkké és szemléltetőkké tenni, melynek batása ugy szellemi, mint anyagi téren idővel majd elmaradhatatlan lesz. Kétségtelen, hogy az Erdélyrészi K. E. ma már nemcsak a szorosan vett Erdély érdeklődését és figyelmét keltette föl, de érdeklődik az iránt nagy Magyarország is, melynek szívében Budapesten az egyesületnek a legtekintélyesebb elemek részvételével az elmúlt évben osztálya alakult. Sőt többet mondok, egyik Bécsben élő hazánkfia épp a napokban azon örvendetes hírrel lepott meg, hogy Kárpátgyesületünk eszméje tekintélyes köröknél ott is tért hódított, s nemsokára a bécsi osztály megalakulását is olvashatjuk.

Ily körülmények közt mi sem természetesebb — tisztelt közgyűlés, — hogy más megyei osztályunk is a lefolyt évben főleg arra törekedett, hogy a turistikai eszméknek lelkes bajnokokat teremtsen, s illetőleg, hogy azokat, kik még a most egy éve Ab-rudbánya és Verespatak festői szép vidékére rendezett oly magaslóan szép és kellemes emlékü kiránduláson részt vettek, avagy egyesületünknek tagjai voltak, a kirándulás félreértés okozta kellemetlen utóhangjainak leverő hatásától megóvja s azoknak ügyszeretét és buzgalmat az igen fontos közügynek továbbra is kinyerje, biztosítsa. És ez sikerült is, mert a köztünk és a kolozsvári központ közötti differenciát képezett detonátai menedékház ügye ma már olyannyira van rendezve, hogy a kárpát-egyesületnek ugyanis a kir. erdőkincstárral mint a menedékház tulajdonosával szemben a menedékház I. II. és III. számmal jelzett szobái kizárólagos rendelkezésére, a folyosók és nagy terem pedig közös használatra bocsátatott szerződés szerűleg 30 évi időtartamra évi 70 frt bérfizetés mellett. Tehát az egyesületnek a Detonáta aljában menedékháza igen is van, s a bérfizetés alapjául épp az osztályunk által felajánlott és befizetett 500 frt szolgál, azon világos kikötésünkkel, mikép tekintve, hogy megyei osztályunk ezen összeget menedékházalap czimén gyűjtötte, ezen összeg feletti szabad rendelkezési jogát, a mint a kincstárral kötött szerződés bármely okból megszűnnék, azonnal fülveszi s azt a jelzett célra tökéletesen fogja. Tartoztam ez igen fontos kérdésre e helyeni megemlékezésével osztályunk, és egyesületünk jó hírnevének és igazságának szemben a központi egyesület egyik előkelő tisztviselőjének, a múlt év szeptember havában a detonátai menedékház ügyében adott hírlapi nyilatkozatával. Osztályunk tagjainak száma 200, kilépését nem jelentette be senki.

Elhalt tagjaink sorából 4 férfi, 1 nő, pihenjenek csendesen, legyem emlékeztetük áldott.

A detonátai menedékház, kisebb folyó ügyek és az 50 taggal július hó 10-én a remetei Tyejához rendezett kitűnő sikerű kirándulás elkészítése és elintézése tárgyában választmányi ülés tartatott 3 s a hozott határozatok mindenike pontos végrehajtást is nyert.

Pénztárunk állapotáról, valamint a tagok fizetési készségéről Horváth Miklós pénztárnok atyánkfialévén hivatva beszámolni: tisztelettel kérem, miként ezen rövid jelentésemet tudomásul venni méltóztassanak.

Majd Horváth Miklós megyei főszámvevő egyetű pénztárnok számolt be a pénztári eredményről.

Tisztelt közgyűlés!

Mélyen tisztelt elnökünk és titkárunk imént elhangzott tárgyalás és kimerítő jelentése után pénztárnoki jelentésében csak is egy pár rideg szám felsorolására kell szorítkoznom s mert nagyobb pénzügyi műveletekkel egyáltalán nem foglalkozó szerény osztályunk nem is rendelkezik valami nagy tőkével, annál kevesebb ideig leszek bátor a tisztelt közgyűlés becses türelmét és figyelmét igénybe venni. —

Osztályunk mint már a titkári jelentés is jelzé, — 200 tagot számlál, melyek között 2 örökös tag van, ugymint Méltóságos Zeyk Gábor ur 70 frt. és a nagyenyedi Dalkör 30 forint adománnyal. —

Az osztály takarékpénztárilag kezelt jelenlegi vagyona — 426 frt 33 kr: Ugyanis ájtott az előző évről 382 frt 55 kr. ehez járult folyó évi tagdíjakban befizetett 53 frt. mely két összeg ugyan 435 frt 55 krt tesz ki, de miután az év folyamán egy bélyegző vásárlása és meghívók nyomtatása czimén 9 frt 22 kr. kiadás terbelte a pénztárt, ennek levonásával a fent kimutatott 426 frt 33 kr. képezi az osztály gyümölcsöző vagyonát. Tisztelettel jegyzem meg azonban, hogy ezen tőkéből 62 frt 25 kr. külön alapot képez, t. i. azon összeg ez, mely közadakozásból a Detonata aljában emelendő és Ő cs. és kir. apostoli felsége látogatását megörökítendő emlékoszlopra gyűlt össze. — Így tehát az osztály turistikai céljaira mérsékeltén és bölcs belátással felhasználható vagyon 364 frt 08 kr. mely összeget már nem terheli azon 500 frt sem, melyet osztályunknak a Detonátai menedékház létesítésének hozzájárulása czimén a központi bank befizetnie kellett, mert ezen járuléka a múlt év folyamán részben az áldozatkész Verespatak és Bucsum község e célra szánt adományából, — másrészt Dr. Varró László osztály titkár és Imreh Károly főszolgabíró ügybuzgó gyűjtéséből és kis részben az évi tagdíjakból, — már teljes összegében befizettetett. —

Ezen rövid és száraz szavakban voltam bátor osztályunk vagyoni állapotát ecsetelni, — kérve a mélyen tisztelt közgyűlést, hogy jelentésemet tudomásul venni méltóztassék. —

Az egyetű tisztviselőnek beszámolását a lefolyt év eredményéről a jelen voltak lelkesen megéljenzeték.

Este a „Nap“ szálloda ujonnan átalakított nagytermében bankett volt, melyre a vendégek tiszteletére számosan gyűltek össze a helybeliek közül.

Az első toasztot Novák Ferencz kir. tanácsos polgármester mondta, az E. K. E. nagyjérdemű elnökére Nagyságos Csathó János kir. tanácsos alispán urra, mint a ki daczára nagy hivatali elfoglaltságának, minden olyan egyetű működésében élénk részt vesz, a mely hogy a társadalmat egymáshoz közelebb hozhatja, vagy a melyek a tudomány istápolását tűzte ki célul.

Erre válaszólag Csathó János alispán úr megszavakban emlékezik meg arról a szíves vendégszeretetről, a melyben a város részéről minden alkalommal részestül, megkedveltető színezéssel mutatja be az egyetű hivatalát, a mely midőn társas kirándulásaival feltárta előttünk a nagy természet szépségeit, másfelől közelebb hozni van hivatva Erdély ország polyglott elemeit, hogy az egymás közvetlen megismerése által egyesülhessenek a legnagyobb eszmében, az egymás és a haza iránti szeretetben. A mint a természet ölen meglátja a nyíló rózsát, a fésző rózsza bimbóját, ugy most is poharát a társadalom rozssáért, virágaiért: a nőkért üríti.

Majd Dr. Werner főispáni titkár állott fel, s azzal a nyelvezettel, a mely csak neki birtoka — egy szép toasztot mondott, a mely az eszmegazdagság mellett a legszebb költői hasonlatokkal telve, nem csak a felköszöntött kir. tanácsos polgármesternek, hanem az egész társaságnak valódi szellemi élvezetet nyújtott.

Toasztokat mondtak még Dr. Varró László megyei aljegyző az egyetű titkára, Korody Péter theologiai tanár, Zlamál Gusztáv, Dr. Mayer Odön stb.

Az említettekén kívül részt vettek a banketten: Nemes Samuel törv. elnök ur, Novák polgármester ur családja, Dr. Mayer és neje, Mendel Manó és Lipót nejeikkel Deutsch Lázár családjával, Szalantzy László fiával, Oelberg Ottó törv. bíró, Issekutz János ügyvéd Dr. Cserny Béla tanár, Farnos vasuti, Kruspér államépitészeti mérnökök, Gáspár, Fejér Gerő, Wagner Sándor, Dr. Vass tanár urak, Sárdy Miklós és Kádár Miklós városi tanácsnokok, Roska József rendőrfőkapitány, Vajda Lajos állatorvos, Joksmann Nándor, Jonás Gyula és Jonás Géza urak.

Az igazán kedélyesen eltöltött banquetten a Kóka zenekara tette kedélyesebbé, a mely úgy látszik a Georgevits István karmesterkedése mellett a legjobb vidéki zenekarok egyike; a mulatság jó messze benyúlt az éjbe, és talán a hajnalpir rámosolygott volna a mulató társaságra, ha a program: kirándulás másnap hat órakor a Kutregaldi havas vidékre, álomra nem inti a vendégek nagy részét.

Nagyon örülünk a szíves látogatásnak és csak azt kívánjuk, hogy hozza Isten vendégeinket mibamar visza hozzánk.

ny.

Ujdonságok.

Gyulafehérvár, 1894 szeptember 20

— **Erd. kath. Statusgyűlés.** A szept. 15-én megjelent „Ellenzék“-ben azt a hírt olvashatni, hogy nov. 1-én leend a kath. status gyűlése. Itten az illető körökben semmit sem tudnak róla. Nem is valószínű a dolog, miután tudva van, hogy a jelzett napon és az egész rákövetkező héten a papság a tartandó requiemek miatt plebániáikat el nem hagyhatják.

— **A nagyenyedi Bethlen-Kollegium** joglgy és jószágigazgatósága által lapunk mai számában közzétett haszonbérleti hirdetményre felhívjuk lapunk t. olvasóinak figyelmét.

— **A gyulafehérvári önk. tűzoltóegyesület új zászlójának szentelése alkalmából adakoztak.** Lehman Ferencz cs. és kir. altábornagy 25 frt. Dr. Mohay Sándor 25 frt. J. B. Misselbacher ezég 20 frt. Novák Ferencz 10 frt. Kirehhammer J. tábornok 10 frt. Barts Ferencz 10 frt. Biró Béla 10 frt. Kain Hugó 10 frt. Kovács Simon 10 frt. Rainay Ignác, 10 frt. Petrovich Ferencz 10 frt. Utry János 10 frt. Cirlea János 10 frt. Gyulafehérvári takarékpénztár 10 frt. Szász József 10 frt. Pécsi tűzoltóegylet, Fácseti tűzoltóegylet, Fehérteplomi tűzoltó egylet, Hayn József, Zsákó István, Oraviczai tűzoltóegylet, id. Kerekes János, Bányai Károly, Sombori Sándor, Roth Keresztély, Roth Ernő, Imets F. Jákó, Pál István, Reinhold Olivér Uj-Arad Zsigmondházi tűzoltóegylet, Török Bertalan, Lippai tűzoltóegylet, Körner Ignác, Szentgyörgyi Mór ifj. Jónás Adolf, Jakabffy Albert, Gyulafehérvári népbank, Dr. Mayer Odön, Mendl Lipót, Dr. Téri Odön, Jeney Árpád, Jónás Mihály, Baruch Jakab Deutsch Lázár, Mendl Manó, Glük Ignác, Prasehak Raimund, Salmen Frigyes, Grünfeld Ignác, Gyulafehérvári ipartestület, Lakner Antal, Lobstein Salamon, Issekutz János Debreczeni tűzoltó egylet, Publik Ernő, Kristyori tűzoltó egylet, Bálint Károly, Lövi Bernát, Grün Náthán, Damó Vilmos, Deutsch Adolf, Dr. Deutsch Mór, Faludi,

Sándor, Dr. Boér N., Slafkovits N. Dr. Hartenbaum Simon, Straubert Odön, Welles Sándor, Lassner Aladár, Kovács Samu, Rieger Ferencz, Knezevits Márk, Dr. Setz K. Dr. Náthán Bernáth, Petrovics Ferencz, Rejöd József, Fröhlich Gyula, Hallavanya N., Löbl Samuel, Diamant Simon, Fürst M. Dávid, Nagyenyedi tűzoltó egylet, Nagyszebeni tűzoltó egylet 5—5 frtot, Labor-da Kálmán 4 frtot, Bajai tűzoltó egylet, Csákovai tűzoltó egylet, ifj. Kerekes János, Mihellyes Zsigmond, Drottár Mihály, Fischer Sándor, Sárdy Miklós, Zeitler Samu, Baumán Arnold, Schuster Albert, Roska József, Krizevszky Géza, Loev Mihály, Margineanu János, Walter Nándor, Hermán Frigyes, Megay Adolf, Dr. Cserny Béla, Berreck Károly, Cirlea S. Péter-Cirlea József, Avéd Jakó, Polónyi Gyula, Deutsch Dávid, Fingerhut Jakab, Finta Albert, Fuchs Nándor, Klemens János, Kuarr Ignác, Morenó Illyés, 3—3 frtot, Körner József, Toth Antal, Pirsch N., Orsovai tűzoltó egylet, Újvári Károly, Gyulafi Albert, Csecs-kedy József, Dr. Faludi Mór, Dr. Vass Albert, Pál Antal, Zlamál Ágoston, Kádár Miklós, Bálint György, Koródy Péter, Szentmiklósy Jenő, Fogarasy János, Debreczeny Sándor, Fogolyán István, Rozor Publius, Kohn Lázár, Pop György, Jäger Tamás, Deutsch Manó, Id. Kovács Zsigmond, Manchen György, Schuster József, Tokós Sándor, Tövisi tűzoltó egylet, Bauman Ferdinánd, Breckner János, Balázs Odön, Springer Adolf, Mátyás Lajos, Jakab Károly, Grund József, Volez Henrik, Wellmán Gusztáv, Nagy István, Mazalik Bazil, Grosz Frigyes, Szászsebesi tűzoltó egylet, Mendel Móricz, 2—2 frt, Várady József, 1 frt.

— **A löheremagtermelés** ez idő szerint nagy szerepet játszik az erdélyi gazdánál. A bevételek nagyrészt képezi ezen termelési ág, szükséges tehát, hogy ezen terményünket lehetőleg legjobban értékesíthessük. Forduljunk ezen célból jelentékeny és elismert szolid cégekhez, kik ezen czikk kivitelével foglalkoznak és úgy mindig a legnagyobb árt fizethetik. Egy ilyen czég Hald e k Ign á c z fővárosi heremag exporteur, a ki mint annak levelezéséből meggyőződni alkalmunk volt az erdélyi löheremagot nemcsak Németországba, hanem Angolország és Skandináviai félsziget legtávolabbi részeibe exportálja és ez által nemcsak legmagasabb árt fizethet, hanem az erdélyi löheremagnak évente nagyobb hírnevet és kelendőséget is szerez. A gazda, aki ezen czégnek termését eladja, azon előnyben is részesül, hogy termését nem kell a fővárosba küldeni, és ott magát egyes lelkiismeretlen vevők szekátúráinak kitenni, hanem otthon adja át a magot, otthon kapja a pénzt érte. A nevezett czég ezen célból Kolozsvárt, Brassón, Marosvásárhelyt, Mar-Ludason, Deesen és Zilahon állandó raktárokat és képviselőket tart, akik ott úgy mint a közbeeső állomásokon a szállított heremagot a legnagyobb mennyiségtől a legkisebb mennyiségig átvesszik és kifizetik. Ezen czég szoliditása általánosan ismeretes.

— **Meghurezott nemzeti becsületünk** el annyira ki van szolgáltatva az ellentünk oláh részről szőrt rágalmaknak, hogy ma-holnap veszendőbe talál menni az a nagyértékű jóindulat, amelylyel hazánk eddigelé a külföld népei részéről találkozott. A Pesti Napló felismerve e fenyegető veszély komoly voltát, magára vállalta azt a hazafias feladatot, hogy a külföld vezérő szellemével az utóbbi években meglazult intellektuális és erkölcsi kapcsolatot ismét szorosabbra kösse s így visszanyerje azoknak a rokonszenvét, akik már-már kezdtek tőlünk eltántorodni. E célból a Pesti Napló tárczarovatának rendes dolgozótársaiul megnyerte a francia irodalom legjelesebb mestereit. Camille Flammarion, a hírneves csillagász, Francisque Sarcey, a műkritikusok fejedelme. Doumic, a jeles műtörténész, Müntz, a renaissance tudós buvára, Reclus, a kiváló geografus, havonkint egy-egy tárczával fogják megörvendeztetni a Pesti Napló közönségét. Ezenkívül havonkint egy-egy tárczacikket közöl a Pesti Napló a következő hírneves íróktól, úgy mint: Emile Zola, Anatole Fance, Armand Sylvestre, François Coppée, Alphonse Daudet, Catule Mendécs, Jules Lemaitre, Marcel Prévost, és Paul Bourget, akik mindannyian szerződés szerien kötelezték magukat arra, hogy a Pesti Napló számára rendszeresen fognak beküldeni eredeti dolgozatokat. A Pesti Napló továbbá magához váltotta kizárólagos fordítási jogát mindama regényeknek, melyeket Alphonse Daudet és Georges Ohnet, a francia elbeszélő irodalom e hírneves mesterei, a legközelebbi öt esztendőben írni fognak s már ez évben fogja közölni Daudet egy remek regényét, a melynek tárgyát a költő a saját ifjúkorából merítette, valamint Ohnetnek most munkában levő, „Régi harang“ czimű szenzációs regényét. A Pesti Napló nagy áldozatok árán elérte azt, hogy a világlapokkal egy sorban áll, s a magyar közönség az érdem, hogy támogatásával ezt lehetővé tette.

— **A Nemzeti Ujság** rövid fenállása dacára máris a legelterjedtebb és legkedveltebb lapok egyike. Nem csoda. A legőszintébb hangon beszélő lap ma a Nemzeti Ujság, mely csűrést-csavarást nem tűr ellenzéki irányával hamar megszerezte a publikum rokonszenvét. Nagy része van ebben a sikerben annak a körülménynek is, hogy a Nemzeti Ujság, melynek élén Günther Antal felelős szerkesztő és Szeredai Leó helyettes szerkesztő állanak, nagy gonddal és figyelemmel, igen élvezetesen van szerkesztve, úgy hogy ma nincs lap, mely előkelőbb irodalmi niveau állana, mint a Nemzeti Ujság, vezércikkiről közt országos nevű emberek vannak, köztük gróf Apponyi Albert, Horánszky Nándor, Hock János, Bolgár Ferencz, dr. Sággy Gyula, Deésy Zoltán, gróf Zichy Jenő stb. Tárczarovata is mindig változatos, legkiválóbb íróink dolgoznak benne, köztük Renedek Elek, Tóth Béla, Bede Jób, Guilliver, gróf Bethlen Miklós stb. szóval a Nemzeti Ujság minden tekintetben kiérdemelte a közönség rokonszenvét. Hetenkint egyszer a Nemzeti Ujság külön divat-mellékletet ad, azonkívül adja a gyermekszobában című rovatot. Regényei mindig érdekfeszítőek, vouzók. Az október 1-i új negyedév alkalmából nem lehet más lapot jobban ajánlani, mint a Nemzeti Ujságot.

— **Betöréses lopás.** Rendőrségünk a következő betöréses lopásról értesíti lapunkat: Helyi Weinberger Lipót hálószobájába ismeretlen tettesek betörték s onnan egy duplafedelű arany remonter órát, egy nickel órát,

egy arany lánczot szerecsenfő zsuzsuval, minék szeméi rubin kőből voltak, loptak el. — Az arany óra lapján, mi 200 frtot képvisel W. L. befti van A gyanu Gutmann Sándor, Seibert Dezső és Laksz Benjamin zsebmetszőket terheli, kik hol itt, hol Tövis, N. Enyed, Balázsfalván és Déván tartózkodnak s minden vonat közlekedésnél jelen vannak, s a vonaton utközben pénzes emberekre lesnek s azokkal a kópékban kártyáznak. Gutmann Sándor nyilatkozata szerint, ki le van tartóztatva, társai megszöktek. Nevezettek rendesen a város végén a vasuti állomás közelében valamely putikban laktak.

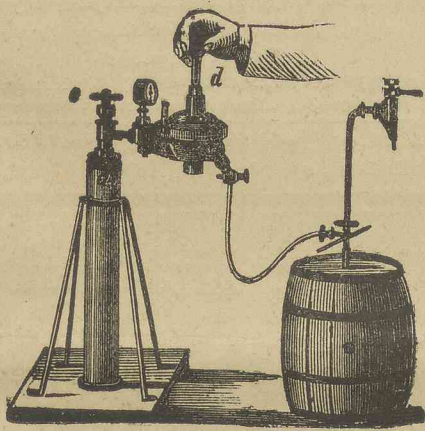
Nyíltér*)

Henneberg G. (es. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben, a privát megrendelők lakására közvetlenül szállít: fekete, fehér és színes selyemszöveteket, méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig postabér és vámmentesen, sima, csikos, kockázott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín s árnyalatban). Min-ták postafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kr és levelezőlapokra 5 kr bélyeg ragasztandó.

E rovatban megjelenő közleményekér semmi felelősséget nem vállal el a Szerk.

H I R D E T É S E K.

TERMÉSZETES SZÉNSAV.

Hogy t. vevőinknek a szénsav vételét megkönnyítsük, Ungár Albert urnál Gyulafehérvárra

GYÁRI RAKTÁRT

rendeltünk be, és felkérjük a t. vevőket szükségletük fedezése iránt

Ungár Albert képviselőnkhez fordulni.

Önműködő sörnyomó készüléket és mag. nyomó ventileket

Székvíz és pezsgőbor gyártásnak

a legjobb minőségben és a legjutányosabb árak mellett

szállítunk.

Bárá Apor főle szénsavgyár

I GAZGATÓSÁGA.

87 5—8

NEMZETI UJSÁG.

A „Nemzeti Ujság“ alig hogy megindult, máris önértéssel mondhatja el magáról, hogy őszinte szókimondásával, csűrést-csavarást nem tűr ellenzéki irányával, oly sikereket ért el, a minőkkel kevés lap dicsekedhetik.

A „Nemzeti Ujság“ híven törekszik arra, hogy amit programjában ígért, becsületesen be is váltsa. Megalkuvást nem ismerő módon, nyíltan és egyenesen harsolni a jelenlegi kormányrendszer ellen nem tartva szem előtt mást, mint a magyar nemzet jogos érdekeit.

A „Nemzeti Ujság“ azon van, hogy pontosan és gyorsan informálja olvasóit minden eseményről. Levelezői vannak az ország minden helységében s a kontinens minden fontosabb pontján, úgy, hogy a „Nemzeti Ujság“ a legelső forrásokból nyervén értesüléseit, hírszolgálat dolgában bátran kiállhatja a versenyt minden más hírlappal.

A „Nemzeti Ujság“ vezércikkeit a felelős szerkesztőn kívül gr. Apponyi Albert, Horánszky Nándor, Bartha Miklós, Bolgár Ferencz, Bottlik Lajos, Deésy Zoltán, dr. Sággy Gyula gr. Zichy Jenő, dr. Acsády Ignác, Benedek Elek, stb. írják.

Tárczarovataba legkiválóbb íróink dolgoznak, köztük: Benedek Elek, gr. Bethlen Miklós, Tóth Béla, Hock János, Brassai Sámuel, Bede Jób stb.

Kiváló gondot fordít a „Nemzeti Ujság“ arra, hogy minden egyes rovatában élvezetes olvasmányt nyújtson olvasóinak. Van kiváló gonddal szerkesztett újdonsági, tanügyi, egészségügyi, közgazdasági rovata. Nagy figyelemmel viseltetik a „Nemzeti Ujság“ a vidéki élet minden ügyes bajos dolga iránt. Hetenkint egyszer, vasárnapon a nemzeti Ujság

D I V A T

mellékletet ad. Azonkívül minden hét péntekjén adja

A G Y E R M E K S Z O B Á B A N

című rovatot.

A „Nemzeti Ujság“ felelősszerkesztője: A „Nemzeti Ujság“ helyettes szerkesztője: GÜNTHER ANTAL. SZEREDAI LEÓ.

A „Nemzeti Ujság“ előfizetési ára:

Egész évre 14 frt. | Negyedévre 3 frt 50 kr.
Félévre 7 frt. | Egy hónapra 1 frt 20 kr.

Egyes szám ára 4 kr, vidéken 5 kr.

A „Nemzeti Ujság“

A „Nemzeti Ujság“

szerkesztősége:

kiadókivatala:

Budapest, VI., Petőfi-utca 16. szám.

Budapest, VI., Nagymező-utca 25. sz.

A BOLDOG LÁTOMÁNY.

Ő Nagysága éjjel nézi:
Miért mosolyg álmaiban Rèzi?
Nagy kvinternót csinált talán,
Vagy boldog egy férj oldalán?
Dehogy... Hanem hála az égnek
Ismét örvendhet az éjnek,
Elmúlt a sok gond, baj s kín..
Üdv neked oh ZACHERLIN!!

A legrégibb, legjobbnak bizonyult és valódi, mindamellett a legolcsóbb egyetemes, népszerű házi gyógyszer majdnem minden külső és belső betegség ellen.

hasonlókat tartalmaznak. Minden ilyenféle balzsam ne fogadtassék el. Balzsamom hamisítói és utánzói a védjegy törvény alapján törvényesen szigorúan üldöztetnek, ugyisint a hamisítványok ismét elárúsítói is. A magas kormány 5782. B. 6108. sz. a. kelt végzési, szakértői bizonyítvány alapján igazolva van, hogy készítményem semminemű tiltott vagy az egészségre káros hatású anyagot nem tartalmaz. Oly helyről, hol balzsamomból raktár nincs, tessék rendelést közvetlenül hozzám: **Thierry A. Pregradában, Rohits-Sauerbrunn mellett** intézni. Ausztria-Magyarország bármely postálmására bérmentve küldve 12 kis vagy 6 duplatéveg ára 4 korona, 60 kis vagy 30 duplatéveg ára 12 korona 60 fillér. Bosznia vagy Herzegovinába bérmentve 12 kis vagy 6 duplatéveg ára 5 korona, 60 kis vagy 30 duplatéveg 15 korona. Megrendelések csak a pénz előleges beiktatása, vagy utánvétellel eszközölhetők. **Thierry Adolf gyógyszerész Pregradában, Rohits-Sauerbrunn mellett.**

Thierry A. gyógyszerész Pregradában „Orangyal“-hoz Pregradában

Egyedül valódi angol!

csodabalzsam

THIERRY A. gyógyszerész
PREGRADÁ-ban.

Enyhíti a köhögést, gyógyítja a mell- és tüdőbajt, minden külső és belső betegséget és csodaszerű gyógyhatással bír. Mint első segély használata egyetlen egy családnál se hiányozzon. Csak akkor valódi és hamisítatlan a balzsam, ha minden üveg egy ezüst kupakkal (Kapsel) van lezárva, s melyben czégem „Thierry Adolf gyógyszerész az Orangyalhoz Pregradában“ helyen van, s ha minden üveg egy vörös címké, ehhez pedig egy használati utasítás is mellékelve van, mely ugyanezen védjeggyel és szöveggel, mint itt fenn látható, van ellátva. Minden más balzsamok, melyek nem az én kupakjaimmal vannak lezárva és más-ként vannak kiállítva, hamisítványok és utánzatok és tiltott, káros hatású és durva anyagot mint „Aloe“ és ehhez hasonlókat tartalmaznak. Minden ilyenféle balzsam ne fogadtassék el.

A valódi angol!

csodakenőcs

hatása és ereje.

Az angol csodakenőcs, mely a legjobb eredménnyel használt szer a szenvedő emberiségnek a legsúlyosabb és ártalmas betegségei ellen. A sebek gyógyítása, ugyisint a fájdalom enyhítése felülmulhatlan fő alkalmasságát a piros rózsra „rosa centifolia“-ban létező csodaszerű hatású gyögyerejű anyamész kitűnően elismert gyógyanyagok összekötései képezik.

Az angol csodakenőcs használható: A gyermekágyasnál mellbajánál, tejgyümölcsnél, mellkeményedések, Orbáncz (Szt. Antal tüze), mindennemű serelemek, láb vagy csont sebesülések, sebek, genyedség, dagadt lábak, sőt csontszu elleni, tífus-, szurás-, lő-, vágás- és zúzódási sebek ellen. Használható minden idegen részek, a. m.: üveg-, faszálka-, homok-, szilánk- és tüskék eltávolítására. Mindennemű daganat, kinövés, pokolvar, ujja-ékpódás, sőt rákbetegség ellen; szemölcs, körömdaganat, hólyag és feldorzsolt lábak gyógyítására. Mindennemű égési sebek, fagyott testrészek, betegeskedő hosszúkás fekvés által támadt sebek, nyekdaganat, vértörődés, fülzúgás és a gyermekeknek előforduló kisebedések ellen, stb. stb.

Az angol csodakenőcs minél régibb, annál kitűnőbb hatásában. Igen ajánlatos ezen egyedül álló elővigyázati szerből minden családnál készletben tartani. Két doboznál kevesebb nem küldetik; a szétküldés kizárólag az összeg előleges beiktatása vagy pedig utánvétellel eszközölhetik. A tévely csomagolás, szállítólével és bérmentes megküldéssel 5 korona 40 fillér.

Számos bizonyítványok rendelkezésre állnak. Figyelmeztetek mindenkit hatástalan hamisítványok megvétele ellen. Kérem szigorúan arra figyelni, hogy minden tégelyen a fenti védjegy és czégem „Thierry A. Orangyal gyógyszerész Pregradában“ beleegyezve kell lenni és minden tégelynek egy használati utasításba ugyanolyan védjeggyel mint itt látható kell becsomagolva lenni.

Az egyedül valódi angol csodakenőcsom hamisítói és utánzói a védjegy törvény alapján szigorúan üldöztetnek, ugyanugy a hamisítványok ismét elárúsítói.

Egyedül közvetlen beszerzési forrás

THIERRY A. Orangyal gyógyszerész
Pregradában, Rohits-Sauerbrunn mellett.

Egyedül főraktár Budapest és környéke részére

TÖRÖK JÓSEF-nél

Budapest, Király-utca 12. szám.

Oly helyről, hol raktár nincs, tessék a megrendelést közvetlenül: „Thierry Adolf Orangyal gyógyszerész Pregradában, Rohits-Sauerbrunn mellett“ címezni.

Az Ausztria-Magyarországi védjegy lajstom száma 4524.

F. A. SARG'S Sohn & Cie., első és legrégibb Stearingyertya-gyára Ausztria Magyarországon. Alapítattott **Ad. de Milly** által **1837.**

Császári és királyi udvari szállítók SARG'S 98 1—1	M	Bevezetése a glycerin- gyártásnak Ausztria-Magyarországon és	I	Feltalálása a glycerin- szappan- stb.-nek F. A. SARG által 1858.	L	Feltalálása és bevezetése a „Kalodont-“ nak 1887.	L	harminez első érem és okmány 1894-ig	Y	Iroda: Bécs, IV. Schwindgasse 7. Gyertyák.

Milly, asztali-, templomi-, barock-, renaissance-, conus- és jukatos-gyertyák; **Milly-éjji** gyertyák és karácsonyi viaszgyertyák stb.
MINDENÜTT KAPHATÓ. Csakis „SARG'S Milly-gyertya” néven kérendők. **MINDENÜTT KAPHATÓ.**

Főraktár: Budapest, 1894. augusztus 1-től saját házában VI., Váci-körút 57^a sz.

KÜHN EDE

gazdasági gépgyár Mosonban, (alakult 1856-ban)

ajánlja általánosan kedvelt, egyszerűségében felülmúlhatlan s több mint 14.000 példányban elterjedt

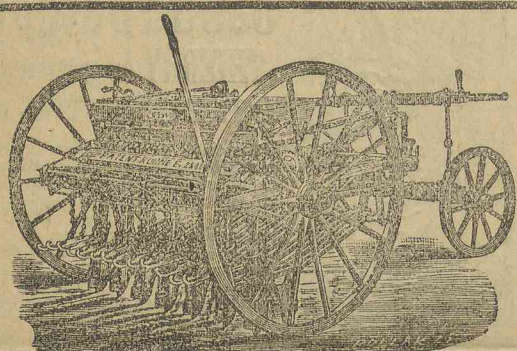
HUNGARIA DRILL és JUBILEUM DRILL

sorvetőgépeit leszállított áron.

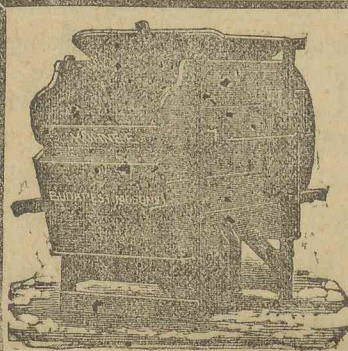
Hegyes, hullámos területre „**MOSONI DRILL**” legújabb, legegyszerűbb sorvetőt.

Sack-féle ekék, két és többvasú ekék. Laacke-féle szántóföldboronák 12-féle nagyságban.

Laacke-féle kedvelt rétboronák. Rosták. Konkolyozók. Kötő szelelő magtár-rosta (33 frt), meglepő

munkaképesség.
VENTZKY-féle FÜLLESTÖK.
Szecska- és répvágók stb.
Árjegyzékek bérmentve.
Főraktár:
BUDAPEST, 1894.
augusztus 1-től
saját ház
VI., Váci-körút 57^a

Sorvetőgépek leszállított áron.

Laacke-féle szántóföldboronák 12-féle nagyságban.

Legbiztosabb óvszer a kolera, hagymáz és egyéb fertőző betegségek ellen!!!

Tökéletes fertőtlenítés! Teljesen szagtalan!

Önműködő tözegszóró-closettek.

Belföldi és külföldi szabadalmak!

Szobai árnyékszék minden

féle tetszetős alakban. Ár-

nyékszékberendezések,

kórházak, lakta-

nyak, iskolák,

iparvállala-

tok, szálló-

dák

stb. részé-

re.

MAGYAR TÖZEG-ÉS MŰTRÁGYA-IPARISZONYTÁRSASÁG
Legszélesebb: Budapest, IV., Városház-utca 9 (Havasbazar).
KÜLÖNLEGESSÉG:
emberi és városi hulladékok ipari- és gazdasági értékesítése. Város tisztítási és elfuvarozási vállalatok szervezése.
Műtrágyagyártás. Részletes tervekkel, költségvetésekkel és eredeti bizonyítványokkal szívesen szolgál az igazgatóság.

Az orsz. közegészségügyi tanács által többszörösen ajánlva!!!

101 1—3

Haszonbérleti hirdetmény.

A nagyenyedi ev. ref. Bethlen főiskola henningfalvi 373 hold 785 ööl területű jöszágát évi 3240 frt. kikiáltási árral és Vingárdi 850 hold területi jöszágát évi 4200 kikiáltási árral 12 évi bérleti időkorre 1896 május hó 1-től 1908 február hó 29-ig terjedő időre nyilvános árverés útján haszonbérbe adja.

Az árverés mindkét jöszágra nézve folyó évi December hó 4-én d. e. 10 órakor fog megtartatni Nagy-Enyeden a főiskola jog- és jöszágigazgatósági irodájában, hol az árverési feltételek megelőzőleg is a hivatalos órák alatt betekinthetők.

Bánatpénzül a kikiáltási ár 20%-a teendő le készpénzben vagy óvadék képes értékpapirokban. — **Zárt ajánlatok** az árverés napjáig (Decz. 4-én d. e. 10 óráig) beadandók, melyekhez a 20% bánatpénz szintén csatolandó.

Megjegyeztetik, hogy mindkét jöszág készen bevettve fog a leendő haszonbérletőknek átadatni.

Nagy-Enyeden, 1894 Szeptember 18-án.
A Bethlen főiskola jog- és jöszágigazgatósága.

Felhívás előfizetésre!

PESTI NAPLÓ

naponta kétszer megjelenő politikai napilapra

A „Pesti Napló” a legértelmesebb és legszebben kiállított napilap és emellett a legolcsóbb is.

Folyó évi október elsejétől kezdve a reggeli és esti lappal együtt — egyszerre küldve — évenként 14 forintért fizethetni elő.

A Pesti Napló regénytárczája legvonzóbb az egész világon, a szerkesztőség magához váltotta öt esztendőre

Alphonse Daudet és Georges Ohnet

valamennyi megírandó regényeinek kizárólagos fordítási jogát. Így novemberben kezdi meg a közlését **Georges Ohnet** legújabb regényének, melynek címe:

Régi harag.

Oktoberben közli **André Theurir** legújabb regényét, melyen a nagy francia elbeszélő most dolgozik és mely a nizzai kozmopolita társasággal foglalkozik. Január folyamán közli **Alphonse Daudet**-nak épp most készülő regényét, melynek tárgyát a világhírű költő a saját ifjúságából merítette. A Pesti Napló tárczarovatának rendes dolgozótársai lettek:

Camille Flammarion, Anatole France,
Frangois Coppée, Emile Zola,
Jules Lemaitre, Catule Mendés,
Francisque Sarcey, Marcel Prévost,
Armand Sylvestre, Paul Bourget

urakat a francia irodalom nagyevű jeleseit s ezenfelül a jövőre is felkeresik a Pesti Napló tárczarovatát kitérő dolgozataikkal a magyar irodalom legkiválóbb elbeszélői.

A Pesti Napló karácsonyi ajándéka

oly fényes meglepetés lesz, aminőt a világ semmiféle lapja sem nyújt olvasóinak. Csak annyit jelzünk előre, hogy az irodalmi és művészeti remek egész kincsesháza fog karácsonyra a Pesti Napló előfizetőinek asztalára kerülni.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Esti és reggelilap egyszerre küldve a vidékre:

Egész évre 14 frt.
Fél évre 8 frt.
Negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.

Naponként kétszer, reggeli és esti kiadás külön-külön a házhoz v. postán küldve B. pesten és vidéken:

Egész évre 18 frt.
Fél évre 9 frt.
Negyed évre 4 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 60 kr.

A Pesti Napló kiadóhivatala.

Budapest, Ferenciek tere. Bazárépület.

Nyom. Papp Györgynél a püsp. lye. könyvnyomdában Gyulafehérvárt.

Ezennel van szerencsém a n. é. közönsége értesíteni, miszerint tisztelt vevőim óhajának megfelelve, elhatároztam, hogy 47 év óta fennálló s legjobb hírnévnek örvendő

cs. és kir. udvari hangszergyáramat folyó évi július havától kezdve

zeneműkereskedéssel és kiadással

kapcsolatba hoztam. — Zenemű-kereskedésemben, melynek vezetésével egy e téren már 13 éven át üzletvezetői minőségben működött szakferfit biztam meg, — raktáron lesznek a hazai és külföldi legjobb zeneirodalom összes termékei és ágai.

Kitérő tisztelettel

SCHUNDA V. J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros, zeneműkereskedő és kiadó

Budapesten, IV. ker. Magyar-utca 18 szám.